

Bilag til bet. o. lovf. vedr. bestyrelse for Arbejdsmarkedets UddannelsesFinansiering m.v.

sådan at der er relevant arbejdskraft til at dække de skiftende behov.

Mange små og mellemstore virksomheder foretager imidlertid endnu ikke en systematisk uddannelsesplanlægning, selv om bl.a. uddannelsesinstitutionerne tilskynder hertil og der også stadig er foreslået offentlige midler til denne indsats. – På AMU tegner der sig det billede, at mange kortuddannede frekventerer centrene, når der er sæsonudsving inden for deres brancheområde. Dette sker dels på den enkeltes eget initiativ, dels på virksomhedens foranledning, som på den måde fastholder og får opkvalificeret sin arbejdskraft. I den forbindelse kan deltagerbetaling være en alvorlig forhindring for disse gruppers efteruddannelse. – Man kan nære en begrundet frygt for, at virksomhederne vælger at afskedige deres medarbejdere, hvis de skal betale en uddannelsesindsats helt eller delvis. – Dette kan igen betyde, at der bliver problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft, når nedgangen vender. – Og hvor det ikke er aktuelt at genansætte tidligere medarbejdere, er der risiko for, at nogle bliver ledige i længere tid.

Hvis deltagerbetalingen overlades til den enkelte, kan den bevirke, at det selvstændige initiativ til uddannelse udebliver. Herved kvalificeres man hverken til at foretage brancheskift eller til at bide sig fast inden for den gamle branche. På bare kort sigt stækker dette arbejdsmarkedets dynamik. Tilstedeværelsen af kvalificeret arbejdskraft og lettilgængelige og velorganiserede uddannelsesmuligheder er således en forudsætning for tiltrækning og udvikling af erhvervene.

De foreløbigt indhøstede erfaringer med deltagerbetaling i AMU-systemet har indtil videre vist, at de uddannelser, der bliver belagt med hel eller delvis betaling, stort set ikke benyttes.

Grunden hertil er ikke, at de pågældende uddannelser ikke er relevante, men at virksomhederne skal betale.

Argumentet om, at deltagerbetalingen skal medvirke til at afdække den reelle efterspørgsel/uddannelsesbehov, kan foreningen altså ikke tilslutte sig, når det gælder uddannelse til de kortuddannede. Her udviser virksomhederne, som fremført, tilbageholdenhed.

Forstanderforeningen er indforstået med, at der sker effektiviseringer i forhold til den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats, sådan at den naturligvis gennemføres på en

rational, hensigtsmæssig måde. Men på grund af de forhold, vi har skitseret ovenfor, hvor konsekvenserne for de kortuddannede må vurderes at være uhensigtsmæssige i relation til formålet, bifalder vi ikke forslaget om deltagerbetaling.

Bureaukratiet og deltagerbetalingen

I bestræbelserne på at forenkle bureaukratiet må foreningen tilkendegive, at omkring deltagerbetalingen har dette hidtil været meget omstændeligt. Uden at komme ind på de faktiske procedurer, har håndteringen ikke virket gennemtænkt. Hertil kommer, at indtægten aldeles er blevet slugt af omkostningerne. – Bortfald af ramme 1 og 2 giver os i denne henseende anledning til bekymring. Med ramme 2 var det mellem 5 og 10 % af uddannelserne, der skulle administreres i henhold til reglerne om deltagerbetaling. I det foreliggende forslag er det i princippet alle uddannelser (100 %), der er i spil i forhold til differentierede tilskud. Forslaget fordrer således optimal bureaukratisk smidighed.

Godtgørelse

I stedet for indførelse af deltagerbetaling vil foreningen pege på muligheden for gradueret lønrefusion til virksomhederne som det redskab, der bruges med henblik på finansieringen af VEU-indsatsen, selv om dette også har nogle indbyggede ulemper.

Ud over at det er væsentligt for virksomhederne, at uddannelsesmulighederne er fyldestgørende og gratis, er det lige så væsentligt, at de får kompensation for den lønudgift, de har til medarbejderne i forbindelse med aktiviteterne. Såvel for de store som små og mellemstore virksomheder er det ofte et afgørende vilkår, ikke mindst når det gælder de kortuddannede. – I diskussionen omkring incitamentet til at forøge de kortuddannedes uddannelsessaktivitet skal foreningen ikke undlade at nævne, at ud over forslaget om midler til uddannelsesplanlægning, som er indført, og som ifølge lovforslaget vil fortsætte som en variabel størrelse, har det været drøftet at indføre en godtgørelse svarende til 125 % af den maksimale dagpengesats. Af finansieringsmæssige og mere ideologiske grunde har dette naturligvis været kontroversielt. Der er imidlertid ingen tvivl om, at det vil have den ønskede effekt i forhold til målgruppens tilegnelse af kompetencer.